

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ**

**«АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ
В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ»**

**Збірник матеріалів
міжнародної науково-практичної конференції
науково-педагогічних працівників та молодих науковців,
присвяченої 85-річчю заснування
факультету ветеринарної медицини ОДАУ
(14–15 вересня 2023 р., м. Одеса)**

Одеса – 2023

УДК 636:619:616

Актуальні аспекти розвитку ветеринарної медицини в умовах євроінтеграції : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Одеса, 14–15 верес. 2023 р. Одеса, 2023. 200 с.

Рекомендовано до друку вченою радою Одеського державного аграрного університету (протокол № 6 від 30 листопада 2023 р.)

Матеріали подано у авторській редакції. Автори несуть відповідальність за достовірність викладених наукових фактів

Відповідальний за випуск – к.вет. н. Запека І.Є.

© ОДАУ Україна, 2023

ЗОВНІШНЬОГО ЗАСТОСУВАННЯ НА ОСНОВІ МЕТИЛСАЛЦИЛАТУ	193
Склярів П. М., Науменко Ю. М. ПОРУШЕННЯ РЕПРОДУКТИВНОЇ ЗДАТНОСТІ КНУРІВ	197
Склярів П. М., Слонь Ю. В. СМАРТ-ТЕХНОЛОГІЇ У ТВАРИННИЦТВІ	201
Слюсаренко Д. В., Анічін А. М., Кантемир О. В., Кочевенко А. С. АНАТОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНІКИ ПРОВІДНИКОВОЇ БЛОКАДИ ПЛЕЧОВОГО СПЛЕТІННЯ У СОБАК	204
Телятніков К. А., Телятніков А. В., Білий Д. Д., Данілейко М. Ю., Філімонова Н. Ю. ДОСЛІДЖЕННЯ ГЕМАТОЛОГІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ЗА МЕТАСТАТИЧНОЇ ФОРМИ УРАЖЕННЯ МОЛОЧНИХ ЗАЛОЗ У КОТІВ	207
Nihan Dikbaş, Esmā Çerkez 3D PRINTING: REWIEW OF THE CURRENT APPROACHES IN VETERINARY MEDICINE	209
Roman L., Sklyarov P., Lukyanova O. THE EFFECTIVENESS OF UBERDERMIN FOR DISEASES OF THE COWS UDDER	210
Zhelavskiy M. M., Betlinska T. V. PSEUDOCYESIS BITCH: MODERN DIAGNOSTIC AND TREATMENT	214
Zhelavskiy M. M. CLINICAL APPROACHES TO DIAGNOSIS AND TREATMENT OF FIBROADENOMATOSIS OF THE MAMMARY GLAND IN CATS	218
Zhelavskiy M. M. CLINICAL ASPECTS AND DIAGNOSTIC MARKERS IN THE TREATMENT OF CATS FOR PYOMETRA	223

Секція 5. БІОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА, БІОЗАХИСТ ТА ЕПІЗООТИЧНЕ БЛАГОПОЛУЧЧЯ ТВАРИННИЦТВА

Антіпов А. А., Гончаренко В. П., Авраменко Н. В. ПОРІВНЯЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ АНТИГЕЛЬМІНТИКІВ ЗА НЕМАТОДІРОЗНОЇ ІНВАЗІЇ ОВЕЦЬ	228
Бібен І.А., Панікар І.І., Сосницький О.І., Зажарський В.В. БІОЛОГІЧНІ ВЛАСТИВОСТІ ПОЛЬОВИХ КУЛЬТУР <i>AEROCOCCUS VIRIDANS</i>	233
Богач О. М. ВІКОВІ ОСОБЛИВОСТІ ПОШИРЕННЯ ПРОТОЗООЗІВ СВИНЕЙ	239
Богач М. В., Горобей О. О. ЛІКУВАННЯ КРОЛІВ ЗА ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ПЕРЕБІГУ <i>CYSTICERCUS PISIFORMIS</i>	242
Бурдейний Р. А., Грінченко Д. М., Северин Р. В., Гаврюшенко О. О. ІМУНОСТИМУЛЯЦІЯ КУРЧАТ ПРЕПАРАТОМ ЕТР	245
Бучковська Г. А., Чечет О. М., Богатко Н. М., Горбатюк О. І, Коваленко В. Л., Курята Н. В., Мусієць І. В., Мех Н. Я.,	

УДК 636.32.09.616.993.1:615.284

ПОРІВНЯЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ АНТИГЕЛЬМІНТИКІВ ЗА НЕМАТОДИРОЗНОЇ ІНВАЗІЇ ОВЕЦЬ

Антіпов А. А., к. вет.н., доцент
ORCID iD: 0000-0003-3955-3377

E-mail: antipov_anatolii@ukr.net

Гончаренко В. П., к. вет.н., доцент
ORCID iD: 0000-0002-7279-6146

E-mail: gon4arenko2008@ukr.net

Авраменко Н. В., к. вет.н., доцент
ORCID iD: 0000-0003-2200-1322

E-mail: avramenko.natya1950@gmail.com

Білоцерківський національний аграрний університет, Біла Церква, Україна

Серед сільськогосподарських тварин вівці займають перше місце за різноманітністю виробленої продукції. Вівчарство забезпечує народне господарство сировиною для легкої промисловості (шерсть, смушки, шубно-хутряні овчини, шкіряна сировина), а також поставляє повноцінні продукти харчування для населення (високоякісну баранину, сало, молоко і різні продукти, виготовлені з нього) [1].

З усіх видів продукції найбільше значення має овеча шерсть. Завдяки високим фізико-технічним і технологічним властивостям шерсть є незамінним і найціннішим сировиною для виготовлення різних тканин, трикотажу, килимів, сукна, валяного взуття, фетрових та ін виробів. Тому попит на овечу вовну зростає.

Вівчарство представляє важливе джерело в балансі виробництва м'яса. При правильному веденні відтворення, відповідній структурі стада, інтенсивному вирощуванні та відгодівлі молодняка, скоростиглості овець, вівчарство може стати постачальником високоякісної баранини [2].

Основним джерелом хутряних та шубних овчин для промисловості є вівчарство. З овчин тонкорунних і напівтонкорунних порід виробляють прекрасні хутра високої якості. Овчини нитки синтетичні овець йдуть на виготовлення кожухів, дублянок і т.д. Особливо великим попитом користуються для пошиття шубних виробів романівські овчини. Завдяки тонкій і міцній мездре, довгим пуховою волокнам, вироби з романовських овчин легкі і міцні в шкарпетці.

У вівчарстві здійснюється безвідходна технологія виробництва. Крім основної продукції (шерсть, баранина) галузь дає багато побічної продукції. Так, з крові виготовляють кров'яну борошно і деякі препарати. Баранячі кишки йдуть на виготовлення музичних і тенісних струн, ниток для зшивання ран, оболонок для ковбас. Жиропіт йде для косметичних і

медичних цілей, приготування фарб і т.п. Овечий гній є цінним добривом, що підвищує родючість ґрунту [1].

Вівця – пасовищне тварина, яка може давати продукцію за рахунок нагулу в літній період на хороших пасовищах, а це не буде на шкоду, іншим галузям тваринництва. Треба відзначити, що органи травлення у овець дуже добре розвинені. Вони здатні для прийому та біологічної переробки великої кількості рослинної їжі. Вівці здатні використовувати до 400 видів рослин в травостой природних лук і пасовищ і повніше засвоювати їх поживні речовини, в той час як велика рогата худоба може поїдати тільки до 100 видів.

Вівці швидко розмножуються і по плодючості вони стоять на третьому місці після свиней і кроликів. Плодючість овець більшості порід складає в середньому 135–150 ягнят на 100 маток, у романовських овець – до 250–300. За одне ягнення романівські вівці дають до 3-х ягнят, а в окремих випадках до 5–6 ягнят і більше.

Серед соціальних та економічних причин, які гальмують розвиток вівчарства є гельмінтозні хвороби. Нематодірозна інвазія є одним із найбільш небезпечних і широко поширених гельмінтозів жуйних тварин [3, 4, 5].

Мета роботи – вивчити порівняльну ефективність антигельмінтиків (клезану 5 % розчину, мебендазолу 10 % порошку та феборалу суспензії) за нематодірозна інвазії овець в умовах ТОВ „Колос” Звенигородського району Черкаської області.

Матеріал і методи роботи. У першому досліді вивчали поширення нематодірозу травного каналу овець на території господарства. З цією метою відібрали 70 проб фекалій і дослідили комбінованим методом.

У другому досліді вивчали ефективність антигельмінтиків за нематодірозна інвазії овець. З цією метою відібрали для дослідів 40 тварин, спонтанно інвазованих нематодірами і сформували 4 групи тварин (по 10 голів) на основі дотримання принципу аналогів і розділили на три дослідні і одну контрольну групи. В період проведення дослідів (який тривав 60 днів) дослідні і контрольні групи тварини знаходились в однакових умовах годівлі та утримання.

Схема використання антигельмінтиків при спонтанній нематодірозна інвазії овець наведена у таблиці 1.

Як видно з даної таблиці тваринам першої дослідної групи ми застосували клезан 5 % розчин у дозі 0,5 мл /10 кг маси тіла підшкірно індивідуально, одноразово. Вівцям другої дослідної групи ми задавали мебендазол 10 % порошок у дозі 1,0 г на 10 кг маси тіла, одноразово з невеликою кількістю корму. Вівцям третьої дослідної групи задавали суспензію феборал у дозі 0,5 мл на 10 кг маси тіла одноразово, перорально груповим методом з питною водою.

Таблиця 1.

**Схема використання антигельмінтиків при спонтанній
нематодірозній інвазії овець**

Групи тварин	Назва препарату	Форма препарату	Спосіб введення	Доза і кратність
Дослідні: перша	Клозан 5 %	розчин	Індивідуально, підшкірно	0,5 мл / 10 кг м.т., одноразово
друга	Мебендазол 10 %	порошок	Груповим методом	1,0 г / 10 кг м.т., одноразово
треття	Феборал	суспензія	Індивідуально	0,5 мл / 10 кг м.т., одноразово
Контроль на	—	—	—	—

Власні дослідження. За морфологічними ознаками яєць, (овальної форми, сірого кольору, зовнішня оболонка гладенька, всередині яйця містилися шари дроблення) виділених із фекалій хворих овець, встановлено паразитування нематод роду *Nematodirus* підряду *Strongylata* (рис. 1).

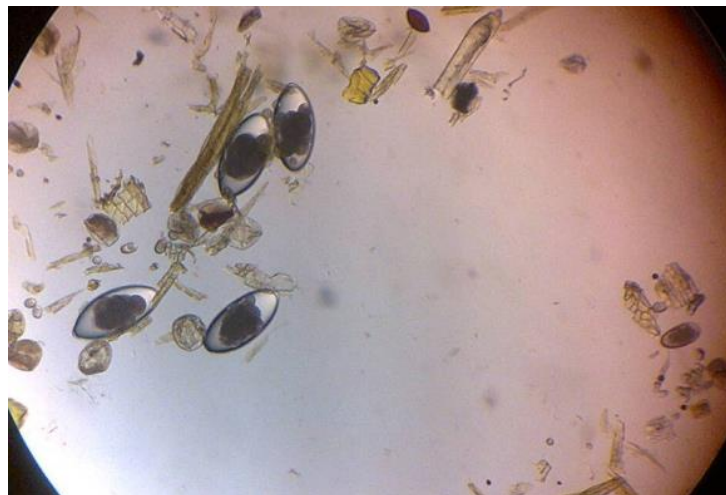

Рис. 1 Зовнішній вигляд яєць роду *Nematodirus*

За наслідками овоскопічних досліджень встановлено значне поширення нематодірозної інвазії шлунково-кишкового каналу овець, яка представлена у таблиці 2.

Таблиця 2.

Інвазованість овець нематодірами по господарству

Вікова група тварин	Кількість досліджуваних тварин, гол.	Кількість уражених тварин, гол.	ЕІ, %	ІІ, екз
Ягнята до 6 місяців	15	3	20,0	4,0
Вівці від 6 міс. до 1 року	20	11	55,0	13,5
Вівці старше 1 року	30	25	83,33	35,9
Барани-плідники	5	5	80,0	42,2
Всього	70	44	62,86	28,8

З даної таблиці видно, що середня екстенсивність інвазії становила 62,86 % за інтенсивності від 4,0 до 42,2 екз. яєць у трьох краплинах флотаційної рідини.

Наступним етапом нашої роботи стало вивчення ефективності сучасних антигельмінтних засобів, які зареєстровані на території України та запропоновані виробниками для жуйних тварин, у тому числі й овець при лікуванні нематодірознаї інвазії. Результати гельмінтокопроовоскопічних досліджень тварин до дегельмінтизації наведені у таблиці 3.

Таблиця 3.

Результати гельмінтокопроовоскопічних досліджень тварин до дегельмінтизації

Групи тварин	Кількість тварин у групі, гол.	Кількість уражених тварин, гол.	Е.І, у проц.	Всього знайдено яєць, екз.	ІІ, екз., яєць
Дослідна: перша	10	10	100	750	75,0
друга	10	10	100	810	81,0
третья	10	10	100	770	77,0
Контрольна	10	10	100	730	73,0

Аналізуючи таблицю 2 можна зробити висновок, що тварини усіх дослідних і контрольної груп були на 100 % уражені яйцями нематодір. Інтенсивність інвазії (ІІ) коливалась від 73,0 до 81 екземплярів яєць у середньому у трьох краплинах флотаційного розчину.

На 14-й день, після останньої дачі антигельмінтних препаратів, ми знову відібрали проби фекалій. Результати цієї роботи наведені у таблиці 4.

Таблиця 4.

**Результати
гельмінтокопроовоскопічних досліджень овець
після дегельмінтизації**

Групи тварин	Кількість тварин у групі, гол.	Кількість ураже-них тварин, гол.	Е.І., у проц.	І.І., екз. яєць	Е.Е., у проц.	І.Е., у проц.
Дослідна: перша	10	0	0	0	100	100
друга	10	1	10,0	5,0	90,0	96,00
третя	10	0	0	0	100	100
Контрольна	10	10	100	70,4	–	–

Аналізуючи отримані дані необхідно відмітити, що у тварин першої дослідної групи, яким ми застосували лозан 5 % розчин у дозі 0,5 мл на 10 кг маси тіла підшкірно індивідуально, одноразово та у тварин третьої дослідної групи, яким застосували феборал суспензію у дозі 0,5 мл на 10 кг маси тіла індивідуально, одноразово яєць нематодір не виявили. ЕЕ та ІЕ склали 100 %.

Висновки.

1. В умовах господарства ТОВ „Колос” Звенигородського району Черкаської області середня інвазованість овець збудниками нематодірозу травного каналу за результатами копроскопічних досліджень становила 62,86 % за інтенсивності від 4,0 до 42,2 екз. яєць у трьох краплинах флотаційної рідини.

2. У тварин першої дослідної групи, яким ми застосували лозан 5 % розчин у дозі 0,5 мл на 10 кг маси тіла підшкірно індивідуально, одноразово та у тварин третьої дослідної групи, яким застосували феборал суспензію у дозі 0,5 мл на 10 кг маси тіла індивідуально, одноразово яєць нематодір не виявили. Екстенсефективність та інтенсефективність склали 100 %.

Список використаних джерел

1. Мельничук В. В. Епізоотична ситуація та особливості перебігу нематодозів травного каналу овець в умовах господарств Київської області / В. В. Мельничук, А. А. Антіпов // Наук. вісник вет. медицини: зб-к наук. праць. Біла Церква: БНАУ, 2019. № 1. С.75-84. doi: 10.33245/2310-4902-2019-149-1-75-84

2. Розповсюдження нематодозної інвазії серед овець / А.А. Антіпов, Т.І. Бахур, В.П. Гончаренко та ін. // Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції “Science, society, education: Topical issues and development prospects” (12-14 апреля 2020 г.). Харків, 2020. С.61–66.

3. Лікування овець за змішаної нематодозної інвазії / А.А. Антіпов, Т.І. Бахур, В.П. Гончаренко та ін. // Матеріали II наук.-практ. конф. «Наукові дослідження, відкриття та розвиток технологій в сучасній науці» (17-18 квітня 2020 р.). Херсон, 2020. С.63–67.

4. Антіпов А. А. Лікування овець за нематодозної інвазії / А. А. Антіпов, В. П. Гончаренко, Т. І. Бахур // Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. "Аграрна освіта та наука: досягнення, роль, фактори росту: Актуальні проблеми ветеринарної медицини" (31 жовтня 2019 р., БНАУ). Біла Церква, 2019. С. 88-92.

5. Ефективність «Івермеквету 1 %» за зоопаразитоценозів овець / Ю. О. Приходько, В. І. Бирка, О. В. Мазанний, А. А. Антіпов // Науковий вісник ветеринарної медицини. - Біла Церква, 2018. Вип. 2 (144). С. 37-43.

УДК 619:616.98:579.873.21:636.5

БІОЛОГІЧНІ ВЛАСТИВОСТІ ПОЛЬОВИХ КУЛЬТУР *AEROCOCCUS VIRIDANS*

Бібен І.А., к. вет. н., доцент
ORCID iD: 0000-0002-5580-5135

E-mail: bibenvet@ukr.net

Дніпровський державний аграрно-економічний університет,
м. Дніпро, Україна

Панікар І.І., д. вет. н., професор
ORCID iD: 0000-0002-4695-9079

E-mail: vetmed2010@ukr.net

Одеський державний аграрний університет, м. Одеса, Україна
Сосницький О.І., д. вет. н., професор

ORCID iD: 0000-0002-2853-9732

E-mail: saiddaeus@gmail.com

Зажарський В.В., к. вет. н., доцент
ORCID iD: 0000-0003-2674-249

E-mail: zazharskiyv@gmail.com

Дніпровський державний аграрно-економічний університет,
м. Дніпро, Україна

Вступ. Прокаріоти *Aerococcus viridans* відносяться до убіквітарних індигенних мікроорганізмів нормальної мікробіоти товстого відділу кишечника фізіологічно здорових макроорганізмів і володіють вираженими пробіотичними властивостями. Завдяки високому біологічному потенціалу корегуючого впливу на мікробіоту макроорганізму і позитивної дії на метаболізм і імунобіологічну реактивність бактеріальну культуру *A.*